

Poľovnícke združenie, 930 38 Nový Život, IČO: 34011838

Reg. na Štat. úrade SR č.731

Okresný úrad Trnava	
Došlo dňa: 24.04.2015	
Ev. č.: 004/053	Číslo spravy:
Prílohy/lisť:	Vydáva:

**Okresný úrad Trnava
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Kollárová 8, 917 02 Trnava**

ODVOLANIE voči rozhodnutiu č. OU-TT-OSZP2-2015/000939/G1 zo dňa 30.03.2015.

Dňa 10.02.2015 Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia oznámením č. j. OU-TT-OSZP2-2015/00939/G1 zo dňa 10.02.2015 oznámil začatie vodoprávneho konania. Nakoľko tvrdil, že mu boli dobre známe pomery staveniska a žiadosť navrhovateľa činnosti poskytovala dostatočný podklad pre posúdenie stavby, upustil od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania.

Následne dňa 07.04.2015 nám bolo ako účastníkovi predmetného konania doručené rozhodnutie Okresného úradu Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia, zo dňa 30.03.2015, kde Okresný úrad udelil spoločnosti PRVÁ RODUKČNÁ, s.r.o., Pri Bielom Kríži 16, 83102 Bratislava **povolenie I.** podľa § 26 ods. 1 v súlade s § 52 vodného zákona na vodnú stavbu "**Malá vodná elektrárň (MVE) Nový Život-Eliášovce**" na toku Malý Dunaj v profile existujúceho stupňa v rkm 67,820 a **povolenie II.** podľa § 21 ods. 1 písm. a) bod 2 vodného zákona na vzdúvanie a na iný spôsob akumulácie a § 21 ods. 1 písm. a) bodu 3 vodného zákona na využívanie hydroenergetického potenciálu povrchových vôd toku Malý Dunaj v rkm 67,820.

Predmetné rozhodnutie je zmätočné a nedostatočne odôvodnené. S námietkami účastníkov konania sa Okresný úrad náležite nevysporiadal, rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a nemá oporu v zákone. Voči tomuto rozhodnutiu sa v plnom rozsahu odvolávame a žiadame jeho zrušenie.

Dôvody nášho odvolania sú nasledovné:

- I. Namietanie nezákonnosti podkladového rozhodnutia a absencia jedného z nevyhnutných predpokladov pre rozhodnutie - riadne posúdenie vplyvov na životné prostredie

Zásadná námietka smeruje k tomu, že navrhovaná činnosť **MVE Nový Život - Eliášovce** nebola podrobená riadnemu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej aj „zákon o EIA“). V tejto súvislosti namietame nezákonnosť rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia Dunajská Streda č.

A2011/02153-019 zo dňa 18.11.2011, ktorým tento rozhodol, že navrhovaná činnosť **MVE Nový Život - Eliášovce** sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona o EIA. Rovnako namietame, že navrhovateľ Prvá Produkčná, s.r.o., v zisťovacom konaní nepredložil variantné riešenie navrhovanej činnosti, čím postupoval v rozpore so zákonom o EIA. Vtedajší Obvodný úrad životného prostredia Dunajská Streda sa s touto námietkou nijako nevysporiadal a nevyjadril sa k nej.

Navrhovateľ predmetnej stavby MVE Nový Život – Eliášovce nepredložil v konaní nevyhnutný podklad rozhodnutia – Záverečné stanovisko vydané podľa zákona o EIA, preto je namietané rozhodnutie v rozpore s ust. § 38 zákona o EIA.

V tomto ohľade poukazujeme na judikatúru všeobecných súdov vo vzťahu k posudzovaniu malých vodných elektrární. Podľa viacerých rozhodnutí súdov „stavba malej vodnej elektrárne je nepochybne činnosťou, ktorá má na životné prostredie vplyv, a to nielen počas výstavby, ale aj následne samotná prevádzka takejto stavby“ (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Sžp/39/2012 zo dňa 20.11.2013 alebo rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 23S/84/2012 zo dňa 19.03.2014). Súd pritom postupujú s poukazom na ustanovenie čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky (právo na priaznivé životné prostredie), čl. 45 Ústavy SR (právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia), ale tiež na Aarhuský dohovor. Súd zdôrazňuje potrebu chrániť, zachovávať a zlepšovať stav životného prostredia a zabezpečovať trvalo udržateľný a z hľadiska životného prostredia bezproblémový rozvoj uznávajúci, že zodpovedajúca starostlivosť o životné prostredie je nevyhnutná na dosiahnutie blahobytu ľudstva a zabezpečenia základných ľudských práv, vrátane práva na život. Poukazujú tiež na právo každého na život v životnom prostredí, ktoré je primerané na zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu a súčasne na povinnosť každého (jednotlivo aj spoločne s inými) chrániť a zlepšovať životné prostredie v prospech súčasných i budúcich generácií. Podľa citovaného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici „zákon č. 24/2006 Z.z. bol prijatý na základe implementácie právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie, v dôsledku čoho je povinnosťou vnútroštátneho orgánu zohľadniť v rámci rozhodovacej činnosti taký výklad vnútroštátneho právneho predpisu členského štátu únie, aby bol v čo najväčšej miere súladný s právnym aktom Európskej únie, ak tento poskytuje viac práv, v záujme dosiahnutia sledovaného účelu.

Podľa názoru súdu by bol v rozpore so sledovaným účelom taký výklad zákona v spojení s vykonávacou vyhláškou, že postačuje aj negatívne rozhodnutie zo zisťovacieho konania, teda ktorého výsledkom je záver, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať v tých prípadoch, kde vzhľadom na okolnosti danej veci posudzovanie vplyvov na životné prostredie (proces EIA) je nutné vykonať. ... **Absencia EIA, teda postupov odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z., za čo možno považovať aj negatívne rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní so záverom, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať, znamená ukrátenie žalobcu na jeho práve na priaznivé životné prostredie, ak v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. je nutné navrhovanú činnosť posudzovať.**“

V prípade ak navrhovaná činnosť nie je posúdená, nie je naplnený účel zákona EIA definovaný v jeho ustanovení § 2 a nebude včas a účinne zabezpečená vysoká úroveň ochrany životného prostredia, nedôjde k zisteniu, opísaniu a vyhodnoteniu priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, nedôjde k objasneniu a porovnaniu výhod a nevýhod navrhovanej činnosti, nedôjde k určeniu opatrení, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, ktoré zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo ktoré zabránia poškodzovaniu životného prostredia. Rovnako sa nezíska odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Ak neprebehne riadny proces EIA, nie je vypracovaná ani správa o hodnotení vplyvov činnosti podľa ustanovenia § 31 až § 35 zákona EIA. Podľa ustanovenia § 31 ods. 1 zákona EIA „**Komplexné zistenie, opísanie a vyhodnotenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane porovnania s jestvujúcim stavom životného prostredia v mieste jej vykonávania a v oblasti jej predpokladaného vplyvu** uvedie navrhovateľ v správe o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Správa o hodnotení činnosti musí obsahovať rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 11 primerane charakteru navrhovanej činnosti.“

Rovnako nebol vypracovaný odborný posudok v zmysle ustanovenia § 36 zákona EIA, pričom však v zmysle jeho odseku 6 platí, že „V odbornom posudku sa vyhodnotí najmä

- a) úplnosť správy o hodnotení činnosti,
- b) stanoviská podľa § 35,
- c) úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- d) použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií,
- e) návrh technického riešenia s ohľadom na dosiahnutý stupeň poznania, ak ide o vylúčenie alebo obmedzenie znečisťovania alebo poškodzovania životného prostredia,
- f) varianty riešenia navrhovanej činnosti,
- g) návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti.“

Správa o hodnotení vplyvov posudzovanej činnosti spoločne s odborným posudkom predstavujú zásadný informačný zdroj o stave životného prostredia v mieste vykonávania navrhovanej činnosti a o možných negatívnych vplyvoch zamýšľanej činnosti, prípadne o vplyvoch viacerých variantov zamýšľanej činnosti.

Je totiž nepochybné, že v neskorších povoľovacích konaniach nebude vplyv činnosti na životné prostredie opísaný a zhodnotený v zmysle požiadaviek zákona EIA, na základe čoho nebudú v rozhodnutí o povolení činnosti môcť byť ani stanovené požiadavky na zmiernenie tohto vplyvu v zmysle ustanovenia § 38 ods. 6 zákona EIA (pretože tento vplyv nebude povoľujúcemu orgánu vôbec, alebo len v minimálnej miere, známy). **Ak teda Okresný úrad povolil navrhovanú činnosť, ktorá má zásadný dopad na životné prostredie bez toho, aby bolo vykonané posudzovanie vplyvu na životné prostredie, nemohol tento vplyv pri svojom rozhodovaní zohľadniť, a teda porušil ustanovenie § 62 ods.1 písm. b) stavebného zákona č. 50/1976 Zb., v zmysle ktorého „V stavebnom konaní stavebný úrad preskúma najmä, či dokumentácia spĺňa požiadavky týkajúce sa verejných záujmov, predovšetkým ochrany životného prostredia, ochrany zdravia a života ľudí...“**

Potreba posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti podľa zákona o EIA vyplýva aj z usmernenia Ministerstva životného prostredia SR č. 7489/2012-2.2 zo dňa 05.09.2012, ktoré MŽP SR vydalo vo veci stanovenia postupu na zabezpečenie záujmov ochrany prírody a krajiny pri návrhoch malých vodných elektrární, ktoré bolo adresované príslušným sekciám vôd a environmentálneho hodnotenia a riadenia a všetkým krajským úradom životného prostredia a ŠOP SR. V usmernení sa uvádza: „**Ak navrhovaná výstavba MVE zasahuje alebo môže mať významný vplyv na územie patriace do navrhovaného chráneného vtáčieho územia, chráneného vtáčieho územia alebo územia európskeho významu (ďalej len „územie NATURA 2000“), mala by byť predmetom posudzovania vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon EIA“) aj v prípade, že podľa tohto zákona nepodlieha povinnému hodnoteniu ani zisťovaciemu konaniu. Pojem významný vplyv na územie NATURA 2000 je v tomto prípade potrebné chápať najmä v súvislosti s funkciou vodných**

tokov ako migračných prepojení dôležitých pre životný cyklus vodných organizmov (najmä rýb) alebo potrebou zachovania funkčného prepojenia medzi populáciami výberových druhov vodných organizmov, ktoré sú predmetom ochrany v území NATURA 2000." Je potrebné si uvedomiť, že práve kontinuita toku umožňujúca migrácie vodných organizmov a výmenu genetických informácií je najpodstatnejšou vlastnosťou súčasného toku, ktorú treba chrániť a zachovať.

V nadväznosti na predošlé konštatovania chceme opätovne zdôrazniť, že navrhovanou činnosťou malej vodnej elektrárne bude priamo dotknuté územie SKUEV0541 Malý Dunaj, ktoré je navrhnuté na doplnenie sústavy Natura 2000 z dôvodu výskytu biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu. Okrem toho v dosahu navrhovaného vzdutia MVE sa nachádza lokalita SKUEV0083 Eliášovský les, kde predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu – lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0) a druhy európskeho významu – vydra riečna (*Lutra lutra*). Vzhľadom na predpokladané vzdutie hladiny možno predpokladať negatívne vplyvy na lesné spoločenstvá a v dotknutom území predstavujúce biotopy európskeho významu. Negatívny vplyv na lokálne populácie druhov európskeho významu – vydra riečna a bobor európsky môže mať likvidácia brehových porastov a výrubu drevín spojené s navrhovanou výstavbou MVE. Navyše, navrhovaná činnosť je v hrubom rozpore s európskymi smernicami – smernicou o vodách a smernicou o biotopoch, nakoľko realizáciou MVE v území dôjde k fragmentácii biotopov, narušeniu hydromorfologických parametrov toku a obmedzeniu až zastaveniu migrácie vodných organizmov, vrátane viacerých druhov európskeho významu. Podľa vyjadrenia Štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny môže mať navrhovaná činnosť za následok ohrozenie životného prostredia, vzhľadom na kontamináciu dnových sedimentov Malého Dunaja toxickými látkami. Z predložených vyjadrení dotknutých orgánov vyplýva, že v dotknutom území sa môžu vyskytovať aj viaceré chránené druhy živočíchov národného významu, predovšetkým migrujúce druhy fauny viazané na vodný tok a príľahlé aluviálne biotopy. V územnom systéme ekologickej stability predstavuje Malý Dunaj biokoridor nadregionálneho významu. Cca 400 m východne od navrhovanej MVE sa nachádza biocentrum regionálneho významu Biskupský les a v blízkosti MVE v oblúku meandra Malého Dunaja sa nachádza tiež genofondovo významná lokalita flóry f 34, atď.

V tomto ohľade je potrebné opätovne zdôrazniť aj fakt, že dnové sedimenty Malého Dunaja sú silne kontaminované toxickými organickými látkami. Výstavbou MVE by nevyhnutne došlo k narušeniu kontaminovaných sedimentov a uvoľneniu toxických látok do povrchovej vody Malého Dunaja, čím sa zníži ich kvalita. V dôsledku prehradenia toku Malého Dunaja dôjde aj k zmene rýchlosti prúdenia a sedimentačných pomerov, čím sa štrková vrstva na dne toku prekryje vrstvou jemného kalu. Tým sa prekryje aktívny biofilm pokrývajúci povrch štrku, vďaka ktorému má rieka schopnosť odbúravať organické znečistenie. Zníži sa tým teda samočistiaca schopnosť rieky, a teda dôjde k dlhodobému zníženiu kvality vody v nej. Vody Malého Dunaja sú zaťažované aj vyústením vôd z ČOV, ktoré sa nachádza niekoľko km nad plánovaným vzdutím. Samočistiaca schopnosť rieky je pre odbúranie tohto znečistenia kľúčová.

Ako sme už uviedli aj v našich pripomienkach, dno toku Malý Dunaj nie je v predmetnom úseku zakolmatované, o čom svedčí štrkový charakter dna v prúdnicí, ako aj kolísanie hladiny okolitých vodných plôch a rybníkov, ktoré je silne prepojené s kolísaním hladiny v Malom Dunaji. Okolité podzemné vody teda jednoznačne s vodami Malého Dunaja prepojené sú. V dôsledku výstavby a prevádzky predmetnej MVE tým dôjde aj k zníženiu a ohrozeniu kvality podzemnej vody. Preto sme presvedčení, že výstavbou a prevádzkou predmetnej MVE jednoznačne dôjde k zhoršeniu stavu povrchových a podzemných vôd v uvedenom úseku Malého Dunaja.

Vzhľadom na vyššie uvedené namietame, že Obvodný úrad životného prostredia Dunajská Streda postupoval v rozpore s ust. § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, podľa ktorého každý plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so starostlivosťou o územie patriace do európskej sústavy chránených území, navrhované vtáčie územie alebo územie európskeho významu alebo nie je pre starostlivosť oň potrebný, ale ktorý **pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na toto územie významný vplyv, podlieha hodnoteniu jeho vplyvov na takéto územie z hľadiska cieľov jeho ochrany**. Rovnaký záver vyplýva aj z Usmernenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny z roku 2012.

Keďže v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z., v zmysle zákona o EIA a v zmysle usmernenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny z roku 2012 nie je možné upustiť od procesu posudzovania vplyvov navrhovanej MVE na životné prostredie, Okresný úrad ako špeciálny stavebný úrad nemôže vydať zákonné rozhodnutie o povolení predmetnej vodnej stavby, pokiaľ proces posudzovanie vplyvov na životné prostredie neprebehol, pretože by neboli splnené požiadavky § 62 ods. 1 písm. b) stavebného zákona.

II. Namietanie nevysporiadanie vlastníckych vzťahov na pozemkoch dotknutých stavbou

Predmetné povolenie I., ktoré Okresný úrad v namietanom konaní vydal, už jasne špecifikuje aj postavenie hrádz (resp. zemných násypov v kombinácii s izolačnou fóliou) na pravom aj ľavom okraji toku v úseku nad vzdutím (viď str. 4 rozhodnutia). Tieto hrázde sú neoddeliteľnou súčasťou stavby. V podstatnej časti týchto úsekov však musia byť hrázde situované na pozemkoch, ku ktorým **stavebník nemá vlastnícke práva, ani iné práva v zmysle § 58 ods. 2 stavebného zákona**, ktoré by ho oprávňovali na nich vytvoriť spomínané hrázde. Tieto pozemky sú vo vlastníctve súkromných osôb, ktoré neboli nijako kontaktované a viacerí z vlastníkov s realizáciou spomínaných zemných úprav na svojich pozemkoch kategoricky nesúhlasia (viď napr. Príloha 1 a 2 tohto odvolania).

Z tohto dôvodu je predmetné povolenie (resp. povolenie stavby) nezákonné a len poukazuje na fakt, že Okresnému úradu **nie sú dobre známe** pomery staveniska a v rámci vodoprávneho konania sa nedokázal vysporiadať s námietkami účastníkov a s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi. Okresný úrad predmetným rozhodnutím vydal povolenie na realizáciu stavby, ktorá je nezrealizovateľná z dôvodu nevysporiadania vlastníckych vzťahov a porušuje práva vlastníkov dotknutých pozemkov tým, že koná bez ich vedomia a účasti. **V zmysle § 58 ods. 2 stavebného zákona v spojení s čl. 20 Ústavy SR, ktorý poskytuje ústavnú ochranu vlastníckemu právu, hrázde nemôžu byť na predmetných pozemkoch postavené ani navrhované bez ich súhlasu. Z tohto pohľadu je povolenie ktoré Okresný úrad ako špeciálny stavebný úrad vydal nezákonné.**

III. Namietanie rozporu priebehu procesu povoľovania navrhovanej činnosti s právom Európskej Únie

Koncepcia využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky („ďalej len koncepcia“), schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 178 dňa 09.03.2011, ktorú Okresný úrad špeciálne vyzdvihuje ako podklad pre realizáciu MVE, je predmetom konania o rozpore s právom EÚ (infringement) pred Európskou komisiou v zmysle článku 258 ZFEÚ. Dňa 27.11.2014 Komisia zaslala Slovenskej republike výzvu vo veci porušenia č. 2014/4190, kde

prezentuje svoje závery z posudzovania súladu koncepcie a procesu povoľovania MVE na Slovenku s vybranými ustanoveniami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (ďalej len „**smernica SEA**“), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v znení zmien (ďalej len „**rámcová smernica o vode**“), smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v znení zmien (ďalej len „**smernica o biotopoch**“) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej len „**smernica o EIA**“).

Komisia vo svojom liste uvádza: **„Z analýzy koncepcie podľa smernice SEA sa malo posúdiť, aký by bol vplyv koncepcie, ak by sa naplnila úplne, resp. čiastočne. Takéto posúdenie sa však nevykonalo (...)** V článku ods. 1 písm. a) bode i) rámcovej smernice o vode sa stanovuje, že členské štáty musia vykonať potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov povrchovej vody, súlade s odsekmi 6 a 7 bez toho, aby bol dotknutý odsek 8. Zdá sa, že slovenské orgány pri posudzovaní vplyvov koncepcie na životné prostredie pred jej schválením túto povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov nezohľadnili. **Koncepcia bude mať negatívne vplyvy na dotknuté vodné útvary, akými sú napríklad zvýšenie hladiny podzemných vôd, pokles prietoku vody, vznik migračných prekážok atď.**“

Komisia tak konštatuje, že **„koncepcia bola schválená v rozpore s článkom 4 ods. 1 a 7 rámcovej smernice o vode.“**

Vo vzťahu k smernici o biotopoch Komisia uvádza: **„V kapitole V stanoviska ministerstva životného prostredia z 29. marca 2010 sa uvádza, že koncepcia môže ovplyvniť lokality NATURA. Pripúšťa sa v nej, že posúdenie týchto vplyvov nebolo vykonané podrobne. Posúdenie podľa smernice o biotopoch sa odložilo na neskôr a má sa zrealizovať pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie v prípade jednotlivých projektov. (...) Pri posúdení nebolo dostatočne preukázané, že projekty plánované v rámci koncepcie neohrozia ekologické vlastnosti daných lokalít. Komisia zastáva názor, že podľa smernice o biotopoch v zmysle výkladu Súdneho dvora Slovenská republika nesmie povoliť nijaký projekt bez toho, aby sa uskutočnilo riadne posúdenie rizík, ktoré môže predstavovať pre ekologické vlastnosti lokality.“**

Európskej komisii v tomto konaní dospela k názoru, že schválením Koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky a povolením viacerých projektov, ktoré sú jej súčasťou, Slovenská republika porušila povinnosti vyplývajúce z vyššie spomenutých smerníc.

Toto stanovisko podporuje tvrdenie, že navrhovaná činnosť je v rozpore s rámcovou smernicou o vodách a to konkrétne s jej článkom 4 ods.1 bod a), ako aj so smernicou o biotopoch, ktoré opakovane namietame. Je zrejmé, že povolenie MVE, ktorá by neprešla posudzovaním vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona EIA, by bolo v rozpore s vyššie citovanými vyjadreniami komisie, ktoré sú záväzné pre orgány štátnej správy Slovenskej republiky ako členského štátu Európskej únie ako aj s vyššie citovaným stanoviskom ministerstva životného prostredia zo dňa 29. marca 2010, podľa ktorého posudzovanie MVE je nevyhnutné.

IV. Namietanie rozporu navrhovanej činnosti s verejným záujmom

V zmysle § 62 ods.1 písm. b) „V stavebnom konaní stavebný úrad preskúma najmä, či dokumentácia spĺňa požiadavky týkajúce sa verejných záujmov, predovšetkým ochrany životného prostredia, ochrany zdravia a života ľudí, a či zodpovedá všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu ustanoveným týmto zákonom a osobitnými predpismi.“

V tejto súvislosti namietame tvrdenie Okresného úradu, ktorý v namietanom rozhodnutí vyzdvihuje koncepciu využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030, na základe ktorej sa MVE Nový Život - Eliášovce realizuje, ako dokument, ktorého „strategické ciele by mali byť prioritným kritériom hodnotenia zámerov v strategicky významných lokalitách“. Predovšetkým chceme podotknúť, že koncepcia má charakter indikatívneho dokumentu. Jej ciele sú všeobecné a pre žiadny z profilov uvedených v jej prílohách nie je záväzná. Napr. len príloha 3 tejto smernice obsahuje spolu s predmetným profilom niekoľko sto ďalších. Neznamená to teda, že vo všetkých profiloch uvedených v Prílohe č.3 koncepcie je nutné, prípadne prioritné umiestňovať stavby MVE. Nemožno sa stotožniť ani s tvrdením Okresného úradu, podľa ktorého predstavuje realizáciu koncepcie a v rámci nej výstavba MVE „celospoločenský a globálny environmentálny prínos“, ktorý má mať z toho dôvodu prioritu nad „kritériom s úzkym lokálnym dosahom“.

V tejto súvislosti Komisia vo vyššie zmienenom konaní o porušení č. 2014/4190 skonštatovala, že: „**Jediným odôvodnením v koncepcii je potreba zvýšiť objem energie z obnoviteľných zdrojov. To však samo o sebe nepredstavuje nadradený verejný záujem.**“

Navyše, ako uvádzame vyššie, predmetná koncepcia je dokument, ktorý podľa záverov Komisie porušuje ustanoveniami **smernice SEA, rámcovej smernice o vode, smernice o biotopoch a smernice o EIA**, ktoré nastavujú vysoké štandardy v oblasti ochrany životného prostredia.

Právo na priaznivé životné prostredie je zakotvené aj v článku 44 ods. 2 Ústavy SR: „**Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.**“

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na názor Najvyššieho súdu SR, ktorý v súvislosti s uplatňovaním ústavného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 Ústavy SR vo svojom rozhodnutí č. 5Sžp/41/2009 uviedol, že „**na právo na priaznivé životné prostredie nie je možné nazeráť ako na typické subjektívne právo jednotlivca, ktorého sa môže človek v rámci svojej právnej subjektivity dovoliť a na jeho základe si niečo, tzn. samotné životné prostredie nárokovať, prisvojovať alebo požadovať.** Vzhľadom na bezprostrednú odozvu dopadu negatívnych ľudských činností na životné prostredie ako celok, ktoré neakceptuje ani štátnu suverenitu, ani hranice štátov ani normatívne zákazy a príkazy – je to trvalé benefícium, resp. trvalý kolektívny záujem, ktorý, najmä vo vzťahu k občanom v zmysle právno-filozofickej teórie spoločenskej zmluvy z konca 18. storočia priamo zaťažuje štát - v prenesenom zmysle obdobne ako právo na život bez vojnového nebezpečenstva alebo životu nebezpečných chorôb, a ktoré musí existovať bez toho, aby jednotlivec chcel, mohol alebo s jeho existenciou spojenú vôľu právne prejavil mal,
- lebo bez jeho existencie už svoju vôľu neprejaví,
- lebo bez jeho existencie nie je možné blahobyť ľudstva dosiahnuť vôbec a zabezpečenie základných ľudských práv vrátane ústavou garantovaného práva na život je nemysliteľné.“

V svetle vyššie uvedeného Okresný úrad nezdôvodnil, čo považuje za kritérium s úzkym lokálnym dosahom a táto jeho námietka vyznieva absurdne. Ak tým myslel, že ochrana životného prostredia, vodných tokov a biotopov, a teda právo občanov Slovenskej republiky na priaznivé životné prostredie garantované čl. 44 Ústavy SR by mala byť podriadená záujmu produkovať vyšší objem

energie z obnoviteľných zdrojov, tak len ťažko sa možno stotožniť s takouto definíciou verejného záujmu.

V. Namietanie nedôsledného plnenia povinností Okresného úradom ako špeciálneho stavebného úradu v predmetnom konaní

Okresný úrad v namietanom rozhodnutí uviedol: „*Obavy o prípadné možné škody, ktoré by mohli vzniknúť realizáciou MVE je otázka hypotetická a tunajší správny orgán nemôže v rámci konania riešiť možné budúce škody, o ktorých ani nevieme, či vzniknú. Samotné obavy treba posudzovať aj z pohľadu investora MVE, ktorý má rovnaké práva ako ostatní účastníci konania a nemožno ho zaťažovať hypotetickými podmienkami na realizáciu stavby*“. Toto tvrdenie je absurdné a vychádza z absolútneho nepochopenia jeho povinností ako špeciálneho stavebného úradu pri povoľovaní vodnej stavby.

Okresný úrad ako príslušný orgán štátnej správy v zmysle § 60 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) je povinný konať v súlade s predmetom tohto zákona, ktorý znie:

§1 Účel a predmet úpravy

(1) Voda ako životne dôležitá zložka životného prostredia je nenahraditeľná surovina a prírodné bohatstvo, ktorá má strategický význam pre bezpečnosť štátu, a ktorej nedostatok môže spôsobiť ohrozenie života a zdravia obyvateľstva alebo ohroziť plnenie základných funkcií štátu.

(2) Tento zákon vytvára podmienky na

- a) všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,*
- b) zachovanie alebo zlepšovanie stavu vôd,*
- c) účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,*
- d) manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,*
- e) znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,*
- f) zabezpečenie funkcií vodných tokov,*
- g) bezpečnosť vodných stavieb,*
- h) využívanie vody s ohľadom na jej strategický a bezpečnostný význam pre štát, na verejný záujem, potravinovú bezpečnosť štátu a na jej prednostné určenie podľa § 3 ods. 4.*

Toto sú princípy, ktoré by mali podmieňovať rozhodnutia orgánov, konajúce na základe tohto zákona. Preto ak Okresný úrad má udeliť povolenie na realizáciu vodnej stavby, ktorá môže mať významný dopad na ochranu vôd, je povinný sa zaoberať aj problémami hypotetického charakteru. Efektívna ochrana životného prostredia si vyžaduje pracovať aj s hypotézami, aby sa predišlo neskôr neodstrániteľným škodám. Okresný úrad by tiež nemal zľahčovať pozíciu investora a hovoriť o jeho zaťažovaní, keďže v zmysle zákona EIA investor je povinný zabezpečiť také posúdenie zámeru, ktoré by predišlo akýmkoľvek pochybnostiam a rizikám ohľadne dopadov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Na doplnenie len pripomenieme, že vyššie spomenuté vyjadrenie Komisie ohľadne porušenia č. 2014/4190 Slovenskej republiky vyvracia tvrdenie, že by mohlo ísť o hypotetické problémy spojené s realizáciou predmetnej navrhovanej činnosti: „**Zdá sa, že slovenské orgány pri posudzovaní vplyvov koncepcie na životné prostredie pred jej schválením túto povinnosť zabránili zhoršeniu stavu vodných útvarov nezohľadnili. Koncepcia bude mať negatívne vplyvy na dotknuté vodné**

útvary, akými sú napríklad zvýšenie hladiny podzemných vôd, pokles prietoku vody, vznik migračných prekážok atď.“

Nedôsledné plnenie si povinností potvrdil Okresný úrad aj rozhodnutím upustiť od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania, napriek tomu, že viacerí účastníci konania sa vyjadrili, že správne a efektívne posúdenie veci, ktoré by zohľadnilo všetky námietky, pripomienky a stanoviská efektívne, si vyžaduje ústne pojednávanie a miestne zisťovanie. Namiesto toho Okresný úrad neváhal v závere svojho rozhodnutia skonštatovať, že „v stavebnom konaní preskúmal žiadosť, námietky, pripomienky, stanoviská a zistil, že uskutočnením ani budúcim užívaním stavby nie sú ohrozené práva ani záujmy účastníkov konania.“

VI. Namietanie nerealizovateľnosti podmienok I. povolenia

Viacere podmienky I. povolenia nie sú v texte samotného povolenia zahrnuté (resp. si s nimi priamo protirečia) alebo nie je reálne možné ich splniť. Ide o nasledovné podmienky:

Podmienky SVP, š.p., OZ Bratislava (podmienka č. 4, str. 8, tretí odsek):

„ ... požadujeme po kolaudácii pozemky nachádzajúce sa pod umelo vzduťou hladinou vody na úrovni prevádzkovej hladiny 117,50 m n. m + 0,5 m (t.j. 118,00 m n. m.) majetko-právne vysporiadať a bezodkladne odovzdať do majetku SVP, š.p. OZ Bratislava“.

Výstavbou MVE a vzduťou hladiny dôjde k zaplaveniu viacerých pozemkov vo vlastníctve súkromných osôb, pričom viacero z nich kategoricky odmieta tieto pozemky predať investorovi. Príkladom a dôkazom je prehlásenie vlastníkov Zoltána Vargu a Ladislava Kovácsa v Prílohe tohto vyjadrenia. Z tohto dôvodu je vyššie uvedené podmienka prakticky nezrealizovateľná.

Podmienka č. 8 (str. 8, 7. odsek):

„Navrhovaný typ odlučovača ropných látok, z ktorého vyčistené vody budú zaústené do toku Malého Dunaja požadujeme nahradiť takým typom, ktorý garantuje hodnotu znečistenia na výstupe v ukazovateli $NEL \leq 0,1 \text{ mg.l}^{-1}$.“

Táto podmienka však očividne nie je v opise stavby uvádzanom v tomto rozhodnutí zahrnutá ani rešpektovaná. V sekcii Stručný popis stavby, str. 3, odsek MVE (posledná veta) sa totiž uvádza: „...kde je umiestnený odlučovač ropných látok garantujúci výstupnú hodnotu v ukazovateli NEL max. 5 mg.l^{-1} .“

V zmysle vyššie uvedeného považujeme rozhodnutie Okresného úradu Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia listom č. j. OU-TT-OSZP2-2015/00939/G1 zo dňa 10.02.2015 za zmätočné, nevyhovujúce vo vzťahu k vysporiadaniu sa s námietkami účastníkov konania a nezákonné, keďže je v rozpore s viacerými právnymi predpismi Slovenskej republiky a Európskej Únie.

VII. Záver

Pre zhrnutie našich podstatných námietok uvádzame nasledovné:

Namietané rozhodnutie povoľuje vodnú stavbu, ktorá nebola posúdená v zmysle zákona EIA, pričom tento typ stavieb si takéto posúdenie vyžaduje. Takéto povolenie je v rozpore so zákonom č. 24/2006 Z.z. o EIA, ust. § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, § 62 ods. 1

písm. b) stavebného zákona a s usmernením Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny z roku 2012.

Povolenie predmetnej MVE bez náležitého posúdenia v zmysle zákona EIA je v rozpore so smernicou Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie, smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v znení zmien, smernicou Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v znení zmien a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Namietané rozhodnutie je tiež v rozpore s ust. § 58, ods. 2 stavebného zákona a čl. 20 Ústavy SR, keďže povolenia na realizáciu stavby bolo vydané na pozemkoch, ku ktorým navrhovateľ nemá vlastnícke práva.

Okresný úrad svoje rozhodnutie dostatočne nezdôvodnil, tým že sa náležite nevysporiadal s námietkami účastníkov konania a so všetkými skutočnosťami, ktoré sa v konaní objavili. Tým porušil ustanovenie §47 ods. 3 ako aj s ustanovením § 3 správneho poriadku.

Na základe týchto skutočností žiadame zrušiť predmetné rozhodnutie v plnom rozsahu.

Nový Život, 22.4.2015

Alexander Bögi
predseda PZ Nový Život